T.C.
KOCAELİ
2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2026/368
KARAR NO : 2026/913

DAVACI :
VEKİLİ : AV.
-UETS[ ]
DAVALI : MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
VEKİLİ : AV.
-UETS[ ]

DAVANIN ÖZETİ : Kocaeli ili, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesinde Öğretmeni olarak olarak görev yapan davacı tarafından, norm kadro fazlası olduğundan bahisle Kocaeli ili, İlçesi resen atanmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanlığının 14.01.2026 tarih ve sayılı işleminin; hukuka aykırı olduğu, eşinin olarak ortak ikametleri olan İlçesinde görev yaptığı, ikametinden 60 km uzaklıkta bir okula atandığı, 2,5 saat gidiş 2,5 saat geliş olmak üzere toplam 5 saatini yolda kaybedeceği, bu durumun aile birliği ve evliliğinin zarar görmesine sebep olacağı iddialarıyla iptali istenilmektedir.

SsavunmanIN ÖZETİ : Davacının alanında İlçesinde 7 norm fazlası öğretmen olduğu, alanında 5. Sırada olduğu, ilçe grubunda ise 31 norm kadro fazlası öğretmen olduğu, alanında 25. Sırada olduğu, ilçe kontenjanının 3 , ilçe grubu kontenjanının ise 20 olduğu, davacının duyuru kapsamında ilçesinde 3 tercihte, ilçe grubunda 2 tercihte bulunduğu, resen atamadan istisna tutulacak bin mazeretinin bulunmadığı ve dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Kocaeli 2. İdare Mahkemesince gereği görüşüldü:

Dava, öğretmen olarak görev yapan davacının norm kadro fazlası olarak re'sen atamasının yapılmasına ilişkindir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Ailenin Korunması ve Çocuk Hakları" başlıklı 41. maddesinde; "Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır. Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar. Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir. Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır." hükmüne yer verilmiştir.

Ülkemiz tarafından 1948 yılında kabul edilerek iç hukukumuzun bir parçası haline gelen **İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 16/3. maddesinde:** "Aile, cemiyetin tabii ve temel

unsurudur; cemiyet ve Devlet tarafından korunmak hakkını haizdir." kuralı düzenlenmiştir.

Söz konusu düzenlemelerin amacının, aileyi parçalamaktan kurtarmak, bireylerini bir arada tutmak suretiyle ailenin huzur ve mutluluğunu devam ettirmek ve bu yolla kamu görevlilerinin ailevi kaygılardan uzak bir biçimde kamu hizmetlerini verimli, etkin ve sağlıklı bir şekilde yürütmeleri için gerekli ortamı sağlamak olduğu kuşkusuzdur.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun ''Yer Değiştirme Suretiyle Atanma'' başlıklı 72. maddesinin ikinci fıkrasında; yeniden veya yer değiştirme suretiyle yapılacak atamalarda; aile birimini muhafaza etmek bakımından kurumlar arasında gerekli koordinasyon sağlanarak memur olan diğer eşin de isteği hâlinde atamasının, atamaya tâbi tutulan memurun atandığı yere 74. ve 76. maddelerde belirtilen esaslar çerçevesinde yapılacağı belirtilmiştir.

Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına Dair Yönetmeliğin "Amaç" başlıklı **1. maddesinde;** "Bu Yönetmelik; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 2 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 2'nci maddesi ve aynı Kanunun 2670 sayılı Kanunla değişik 72'nci maddesine dayanılarak, Devlet Memurlarının aynı kurum içinde yer değiştirme suretiyle atanmalarını sağlamak amacıyla düzenlenmiştir." hükmüne, **"Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarda Göz Önünde Bulundurulacak Hususlar" başlıklı 9. maddesinde;** "Yer değiştirme suretiyle atanmalar, Devlet Memurlarının dengeli bir şekilde dağılımını sağlamak için öğrenimi, uzmanlığı, iş tecrübesi, mesleki bilgisi gibi özellikleri ile boş kadro durumu gözönünde bulundurularak kurumlarınca hazırlanan bir plan dahilinde yapılır(...) İlgili mevzuatı uyarınca zorunlu yer değiştirmeye tabi tutulan eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfı, mülki idare amirliği hizmetleri sınıfı, jandarma hizmetleri sınıfı, sahil güvenlik hizmetleri sınıfı ve emniyet hizmetleri sınıfına giren memurlar, Türk Silahlı Kuvvetlerine mensup subay ve astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlar ile hakim ve savcıların görev süresiyle sınırlı olmak üzere atandıkları yere, memur olan eşinin atanmasında mevzuatı uyarınca yürürlüğe konulan norm kadro sayılarına ilişkin hükümler uygulanmaz." düzenlemesine, **aynı Yönetmeliğin "Özel Yönetmelikler" başlıklı 28. maddesinde ise;** "Kurumlar bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde halen görevde bulunan memurların geçmiş hizmetlerinin bu Yönetmelik çerçevesinde nasıl değerlendirileceğini ve bu Yönetmeliğin çeşitli maddelerinde kurumlarca tespiti öngörülen diğer hususları kapsayan özel Yönetmeliklerini Devlet Personel Dairesinden olumlu görüş alınmak sureti ile çıkarırlar. Özel Yönetmeliklerde bu Yönetmeliğe aykırı hükümler yer alamaz (…)" düzenlemesine yer verilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden, aile birliği mazeretine dayalı yer değişikliği taleplerinde, zorunlu yer değiştirmeye tabi olan mülki idare hizmetleri sınıfı, emniyet hizmetleri sınıfı, silahlı kuvvetler personeli, hakim ve savcılar gibi kamu görevlilerinin atandıkları yere, eşinin atamasının yapılacağı kuralının getirildiği görülmektedir.

Diğer yandan, Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına Dair Yönetmeliğin 9. maddesinin 6. fıkrasında yer verilen, "atandıkları yer" ibaresinin, zorunlu hizmete tabi kamu görevlisinin görev yaptığı belediye sınırları olarak anlaşılmasının gerektiği, aksi bir yorumun, eşin günlük ulaşımı mümkün olmayan ilçe ve şehirlere atanması sonucuna dayalı olarak zorunlu hizmete tabi olan kişinin gittiği yerlerde aile birliğinin temin edilememesi sonucunu

doğuracağı, bu durumun da maddenin getiriliş amacına aykırı olacağı açıktır.

Dosyanın incelenmesinden;

Kocaeli ili, Müdürlüğü bünyesinde olarak olarak görev yapan davacı tarafından, norm kadro fazlası olduğundan bahisle Kocaeli ili, İlçesi Ortaokulu'na resen atanmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanlığının 14.01.2026 tarih ve sayılı işleminin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarı yer verilen mevzuat hükümlerinin değerlendirilmesinden;

Zorunlu yer değiştirmeye tabi tutulan emniyet hizmetleri sınıfına veya mülki idare amirliği hizmetleri sınıfı, jandarma hizmetleri sınıfı, sahil güvenlik hizmetleri sınıfı ve emniyet hizmetleri sınıfına giren memurların, Türk Silahlı Kuvvetlerine mensup subay ve astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşların eşleri yönünden atamalarda norm kadro sayılarına ilişkin hükümlerin uygulanmayacağına dair mevcut yasal düzenleme, kamu hizmetinin sürekliliği ve etkinliği amacının yanı sıra, Anayasa'nın 41. maddesiyle güvence altına alınan aile birliğinin ve huzurunun korunması yükümlülüğüne üstünlük tanıyan kesin ve istisnai bir irade beyanı niteliğindedir. Bu düzenleme, zorunlu yer değiştirmeye tabi personelin aile bütünlüğünün, idarenin atama yetkisini kullanırken sırf kadro noksanlığına dayalı bir kısıtlamaya maruz kalmaksızın temin edilmesini amaçlamaktadır. İdare, atama işlemlerinde, kamu yararı ve hizmet gerekleri ile bireyin aile hayatına saygı hakkı arasında adil bir denge kurmakla yükümlü olup, bu yükümlülük, özellikle eş durumu mazereti gibi üst normlarla korunan durumlarda, idari takdir yetkisinin keyfi kullanılamayacağı ve ölçülülük ilkesine riayet edilmesi gerektiği anlamına gelmektedir.

Uyuşmazlıkta;

Davacının eşinin

olarak

İlçesinde görev yaptığı ve bu statüsü gereği "zorunlu yer değiştirmeye tabi personel" kapsamında bulunduğu, davacının ise bu duruma bağlı olarak eş durumu mazeretine istinaden 02/09/2024 tarihinde İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesine atamasının yapıldığı, davalı idare tarafından savunma dilekçesi eklerinde gönderilen hizmet belgesinin incelenmesinde davacının eş durumu mazeretiyle İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne atamasının yapılmasından sonra yine İlçesinde bulunan 31/12/2021-17/01/2025 tarihleri arasında,
Lisesinde 03/02/2025-20/06/2025 tarihleri arasında,
Ortaokulunda 08/09/2025-09/09/2025 tarihleri arasında görevlendirildiği daha sonra bilahare davalı idarece davacının norm kadro fazlası olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemle Kocaeli ili, İlçesi Ortaokuluna re’sen atamasının yapıldığı ve son olarak 02.02.2026 tarihinde Halise Türkkan Ortaokuluna görevlendirildiği görülmektedir.

Yukarıda alıntılanan Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına Dair Yönetmelik’in 9. maddesinin son fıkrası amir hükmü uyarınca; Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu subay ve astsubayların görev süresiyle sınırlı olmak üzere atandıkları yere, memur olan eşinin

atanmasında norm kadro sayılarına ilişkin hükümlerin uygulanamayacağı kurala bağlanmıştır. Bu düzenlemenin amacı, kamu hizmetinin sürekliliğini sağlamakla yükümlü olan ve görev yeri sıkça değişen zorunlu hizmete tabi personelin aile birliğinin, norm kadro kısıtlamalarına takılmaksızın korunmasını sağlamaktır.

Bu durumda;

Davacının eşinin

olarak zorunlu atamaya tabi personel olarak görev yaptığı sabit olup, anılan Yönetmelik hükmü gereğince davacı hakkında norm kadro hükümlerinin uygulanamayacağı açık olduğundan, davalı idarece bu husus gözetilmeksizin ve davacının aile birliğini fiilen imkansız hale getirecek şekilde re'sen atanmasına ilişkin tesis edilen dava konusu işlemde, Anayasa ile güvence altına alınan ailenin korunması ilkesine, üst hukuk normu niteliğindeki Yönetmelik hükümlerine ve hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle;

1-Dava konusu işlemin iptaline,

2-Aşağıda dökümü yapılan 1.673,00 TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine,

3-Karar verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 30.000,00 TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine,

4-Varsa artan posta ücretinin talep edilmemesi halinde, kararın kesinleşmesi sonrasında re'sen davacıya iadesine,

5-Kararın tebliğini izleyen günden itibaren (30) otuz gün içerisinde İstanbul Bölge İdare Mahkemesine istinaf yolu açık olmak üzere 26.06.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

Başkan	**Üye**	**Üye**
HALİL ONUR	**ABDULKADİR DAĞ**	**MEHMET AKİF YILMAZ**
165726	**285525**	**300292**

Yargılama Giderleri	:
Başvurma Harcı	732,00 TL
Karar Harcı	732,00 TL
Vekalet Harcı	104,00 TL
Posta Masrafı	105,00 TL
Toplam	1.673,00 TL